

вода заръчва на дружината си да не плачат за него след смъртта му, а да гърмят с пушки и пеят хайдушки песни.

Висока е степента на идеализация, граничеща със свръхестественото в текстовете с мотив хайдушка смърт. Показателен пример за това е текст, в който противникът на Стоян хайдутин се възхищава от юначеството и силата му - за да го хванат е трябвало да преминат девет планини, загиват деветдесет турци, строшават девет саби докато му вземат главата.

Смъртта на хайдутина /войводата/ в хайдушкия фолклор е акт, който фокусира в себе си цял комплекс от представи, отнасящи се към етническото самосъзнание и неговото съхраняване като единствен залог за оцеляването и съществуването на етноса. Затова във всички текстове с този мотив е налице своеобразно усещане за достигната граница между преходното и непреходното, между обикновеното, човешкото и необикновеното, свръхестественото. Почти няма текст в Сливенския хайдушки фолклор с мотив болен /ранен/ хайдутин или хайдушка смърт, в които хайдутинът в предсмъртните си мигове да не отправя своите заръки към близки и дружина. Много често в тази традиционна формула се вписват и нови идеи - плод на съзнанието за непреходността на подвига, който трябва да бъде съхранен за поколенията и който е с изключително важно място в стойностната скала като основна динамична съдържателна връзка между тях, като база и стимулатор на етническия стоицизъм. Чрез знанието за подвига на героя се възпроизвежда и утвърждава етническото самосъзнание. И съвсем естествено се отваря дума за подвига и неговото място в хайдушкия фолклор. В текстуално-съдържателен план, като словесно-художествен факт с най-изявено място подвигът е в онези мотиви, които представят двубоя на хайдутина с турците и гибелта му. А в общоидейния план на хайдушкия фолклор подвигът е правото и задължението на героя да защити своите, както са го правили неговите предшественици. Това разбиране е в основата на голяма част от произведенията в хайдушкия фолклор, реализиращи различни степени и варианти на идеализация в съответствие с по-ранни и сетнешни